

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care doue septamani cu adausulu Foióirei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditura a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Prețulu pnumneratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 89.

ANULU XXV.

Sibiu 10/22 Novembre 1877.

Pentru celealte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platescu pentru ant'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiu, 9/21 Noemvrie.

„Fortarétia Kars s'a luat cu asaltu astadi diminetia la 8 ore de rusa dupa o lupta de doue-spre-diece ore“. Acest'a e cuprinsulu laconicu alu depei-siei oficiale datate din Petersburg 18 Novembre. Si asiá aru fi acelu colosu, care trecea de nebiruitu si care deschide portile Armeniei, in mân'a rusiloru. Asaltulu Karsulu a fostu la inceputu hotaritu pe diu'a de 13 a l. c. Insa tempulu nefavorabilu a causatu amenarea asaltulu pe Sambata in 17 Nov. Colónele si-au luat in amurgulu se-rei si in linisea cea mai mare positiunile loru. Generalulu Lazareff a comandatu arip'a drépta si a atacatu cu divisiunea a 40 fortulu Hafiz-pasi'a, care este situatu pe o stánca inalta. Generalulu rusescu Grabbe cu unu regimentu de grenatiri si cu divisiunea a 39, a atacatu in centru fortulu Khanlik si *Suvani*, precându comandantii Roop si Komaroff atacau forturile *English-Tabia*. Lupt'a a inceputu in centru, luându cu asaltu generalulu Grabbe pre la 11 ore nóp-tea redut'a centrala. Redut'a numita Hoane a capitulatu la diori de di, dupa aceea s'au luat cu asaltu cele trei turnuri ale citadelei, apoi fortulu *Suvani* si totu-deodata fortulu *Khanlik*. In sfársitu a capitulatu fortulu Hafiz si dimineti'a *Karadagh*; unele forturi s'au tinutu pâna la 8 ore dimineti'a. *Patru-diecei batalióne* s'au retrasu in directiunea câtra *Erzerum*, inse fura ajunse de dragonii si cazaci rusesci, au predatu armele si fura aduse indereptu prinse la *Kars*. In cetate au fostu 300 tunuri, munitiune, si cass'a de resbelu. Turcii au perdutu 5000 morti si râniti, 10,000 prinsu si multe stéguri. Rusii au perdutu 2700 ómeni. *Loris-Melicoff* a condusu in persóna lupt'a si a intratu pe la 11 ore in cetate. Generalulu *Grabbe* a cadutu.

Estragemu urmatóarele dintr'o corespondintia telegrafica a diariului „Times“, datata dela *Bogot* in diu'a de 29 Octobre:

„Ne putemu face o idee despre situatiunea reala a afaceriloru la *Plevn'a* dupa faptele urmatóre: convoiurile primite pâna acum pe drumulu *Sofiei* contieneau nutrimente necesarie intregui garnisóne in timpu de doue septamâni. Acum cincispre-diece dile, primira unu convoiu, si desertiunile incetara deodata. Dupa vr'o diece dile dela sosirea acestui convoiu, desertiunile reincepura, ceea ce e o dovéda ca nutrimentulu devenise rar. Imediatu inainte de luarea *Gorny-Dubniculu*, intra in *Plevn'a* unu altu convoiu si desertorii incetara din nou de a se presinta la ante-posturile rusesi; asiá ca, rationându prin analogia, garnisón'a are acum provisiuni disponibile pentru vr'o diece dile si dupa acestu timpu, va trebui sa se predea, séu sa faca o iesire.

„Déca Osman-pasi'a aru face o iesire, elu aru încercá-o probabilu pe drumulu *Sofiei*, ferindu-se de positiunile rusiloru. Acolo e o prapastia, preste care nu se póte trece si ale cárei'a cóste suntu formate de stânci perpendiculare, si care merge dela *Tusieniti'a* chiaru pâna la *Plevn'a*; prin urmare, unu patrariu din cerculu dela média-di

si resaritu in giurulu *Plevnei* nu póte fi strabatutu la o iesire a garnisónei. E probabilu dar' ca *Osman* va încercá sa tréca prin patrariulu de cercu dela média-di si apusu si sa ajunga pe drumulu *Sofiei* mai josu de *Telisiu*. *Dolny-Dubnik* e inca in mânile turciloru, si acest'a e singurulu punctu care nu e in mânile aliatiloru. *Gurko* are o fortia enorma de cavaleria spre apusu de *Vidu*, si ea e o pedeca spaimentatóre pentru retragerea lui *Osman*, afara de infanteria, care ocupa cu mari puteri lini'a de retragere câtra *Sofi'a* prin *Orchani'a*.

„Din cele ce precedu, se vede ca crisa se apropia si dupa tóte aparintie, e probabilu ca sórtea armatei lui *Osman-pasi'a* se va otari de acum in cincispre-diece dile.

„Cetatiu'i'a *Plevnei* e asediata pe o inaltime stâncósa la média-nópte si resaritu dela orasiu; inaltimea acest'a e de 700 picióre deasup'a orasiulu si e coronata cu patru redute puter-nice.“

„Rom.“

Corespondintia particulara a „Telegrafulu“.

Poradim, 28 Octobre 1877.

Cu ocasiunea luptelor dela 27 si 30 Septembre, *Maiestatea Sea* a binevoitu a acordá unu numeru de preste 100 decoratiuni oficeriloru din armat'a romána, cari s'au distinsu prin bravur'a loru personala si conducerea trupelor. Eri avu locu ací prezentarea statu-majorulu *Domnitoriu-lu* in calitate de comandantu supremu alu armatei de occidentu. *Maiestatea Sea Imperatulu* dupa ce felicitá pe fia-care in parte la prezentarea ce i se faceva de *Domnitoriu*, se adresá tuturoru cu aceste memorabile cuvinte: „*Domniloru!* suntu fericitu ca ve potu dá aceste suveniri ale unirei armatoru russe cu cele románe pe câmpulu de onóre. Speru in grati'a divina si in valórea d-v. a tuturoru ca vomu raportá victori'a asup'a impilatoriloru crestinatátiei“. Apoi luându pe *Domnitoriu* de mâna adaugá: „Speru ca, in curendu, vomu serbator' acéstia victoria avendu trupele nóstre conduse de siefi cá suveranulu Romaniei.“ Ve raportezu acestu faptu căci, deosebitu de simpl'a afacere a unei presentári oficiale, elu cuprinde invetiammentulu de modulu cum armat'a si prin urmare *Romani'a* este astadi apreciata de unulu din cei mai mari suverani ai Europei, aratandu in acela'si tempu bun'a vointia cu care imperatulu Rusiei privește armat'a aliata si credinti'a ce are in valórea sea probata inaintea inimiculu.

Dupa dejunu, totu eri, *Maiestatea Sea imperatulu*, in trasura cu *Domnitoriu-lu* si escortatu de unu escadronu de rosiori in loculu gardei sele, a visitatu trupele nóstre in bivacuiri si transieuri.

Tempulu este de o frumsetia esceptionala, ceea ce dá ocasiune trupelor a se instalá in tóta comoditatea putinciósa in positiunile ce ocupa. De pe câmpulu de lupta, nimic'a nou séu mai nimic'a care sa merite a fi consemnatu ací. *Osman* si locuitorii din *Plevn'a* continua a-si micsiorá provisiunile ce voru fi avendu fâra sperantia de a le vedea improspetate si care, dupa raporturile prisionieriloru, aru mai putea durá 10 pâna la 15 dile. Cerculu ce incungiura *Plevn'a*

se fortifica necurmatu si se stabilescu pe punctele importante asteptandu cu impacientia momentulu unei actiuni. Din cându in cându o lupta de ante-posturi, câtiva prisionieri séu desertori, turci fugiti spre a scapá de neajunsurile unui locu asediatu, eata totu ce se petrece pe teatrulu resbelulu deocamdata. Suntu momente in care cine-va s'aru crede in plina pace, atátu de cu nepasare fia-care 'si cauta de miculu seu menagiu si, de nu aru fi bubuitulu tunulu care amintesce câte odata ca acéstia linisce nu este decâtu aparenta adesea amu uitá sângerósele scene trecute si care de siguru se voru improspetá.

Terminu aceste câte-va renduri sperându ca preste putienu vomu avea fapte de inregistratu, a câroru importantia va schimbá multu positiunea actuala.

Suntu fericitu a ve anun-ciá ca, in acestu momentu, primiiu diariulu d-v. „Telegrafulu“ dela 6 Octobre sositu prin post'a ruséca. Nu credeti ca nu gasescu o mare placere a receti in trecutu modulu diferiteloru apreciaru si desnodamentulu de multe ori contrariu ce le-a datu tempulu póte ca tocmai spre a ne procurá asemenea studii, administratiunea postala alege drumulu prin *Kisienevu* spre a transmite la *Parodim* si acést'a esceptionalu numai pentru diariulu ce redigiati.

Tuceniti'a, 29 Oct. 1877.

Astadi s'a primitu scirea despre luarea unei paralele pe muntele *Verde* de câtra trupele rusesi conduse de generalulu *Scobelef*. Spre a se intielege bine importanti'a acestui faptu, este bine a aminti, ca muntele *Verde* se afla in partea despre *Orchani'a*, aprópe de doue kilometre de *Plevn'a*, si ca la pólele sele chiaru incepu primele case ale acestui orasiu; de aci importanti'a acestui munte asup'a *Plevnei*. Pe muntele *Verde* care si densulu cuprinde trei inaltimi, turcii au facutu fortificári; rusii cari cu tóta armat'a ce incungiura *Plevn'a* cauta a se fortificá si a dobandi positiunile cele mai favorabile, lupta si ocupa de aséra inca acea inaltime, care este cu atátu mai avantagiósa cu câtu ea domina pe cele-lalte doue ale muntelui *Verde*. Turcii surprinsi de o negura désa ce a tinutu tóta diu'a de eri, fura alungati, dar' intielegendu perderea ce facura, se incercara in 8 asalturi succesive dar' fâra folosu a reluá acea positiune; acum 70 guri de focu facu fatia intreprinderiloru loru infructuóse.

In cele-lalte pârti, completa linisce; prisionierii mai cu deosebire bulgarii care au fostu intratu in *Plevn'a* cá conducatori de producte, se predau pe fia-care di in masse mari anteposturiloru nóstre; dupa interogatoriile luate, lips'a hranei devine din ce in ce mai simtitóre; astfelu dicu ei unu stulete de porumbu cru du se platescu cu câte unu francu; se póte chiaru ca aceste desertiuni mai libere din partea trupeloru turcesci sa fia unu mijlocu intreprindutulu de *Osman-pasi'a* spre a se scapá de guri inutile care nu aducu decâtu invalmasiala in lupta si o paguba simtitóre la hran'a dilnica; dupa câtu se vede, chiaru vite suntu inca multe in *Plevn'a* dar' furagiulu trebuie sa lipsésca cu deseversire, déorece locurile ce au fostu mai nainte

ocupate de turci suntu róse de vite pâna la pamentu si, in strimtululu cercu ce ocupa actualmente, nu potu hrani atâtea vite câte pare a avea.

Tempulu continua a fi frumosu de-si dilele aceste aburi grosi formau o cétia impenetrabila; moralulu si instalarea trupeloró nostre suntu esce-linte si, déca cojócele si obiectele de érna oferite cu atát'a spontaneitate de patriotismulu româniloru in genere, aru sósi mai curendu, soldatii nostri, gratia acestui actu romanescu, nu aru avea de doritu decâtu o grabnica victoria asup'a celoru ce aducu atâtea rele asup'a multu încercatei loru tieri.

Terminu aceste câte-va renduri cu convingerea ca, in curendu, ve voiu anun-ciá multu asteptat'a deslegare problemei numita *Plevn'a*, deslegare favorabila a cárei credintia este imposibilu, a nu o impartasi judecandu dupa spiritulu de voinicie alu trupeloró románe in mijloculu câror'a me gasescu.

Revist'a politica

Ferberea provocata de statutulu bancei creece afara de parlamentu in Ungari'a. Ea a luat dimensiuni mari si in senatululu imperialu.

In clubulu industrialiloru din *Budapest'a* s'a adausu lãnga miscarea pornita contr'a statutulu, a dóu'a miscare: contr'a tarifulu de vama. Presedintele clubulu *C. Ráth*, a descrisu intr'o siedintia tóte pârtile cele slabe ale tarifulu si a terminatu concludédu, ca introducédu-se tarifulu Ungari'a s'aru pomeni isolata de tóte pârtile si redusa in venituri aru mai fi supusa si unei indoite urcári de impositie (contributiuni, dári).

In *Cislaitani'a* a aparutu unu nou fenomenu politicu. Trei-diece si doi deputati, de natiunalitate cehica, din *Bohemi'a*, au transpusu senatululu imperialu din *Vien'a* unu scriptu, in care protestéza de nou contr'a dualismulu, contr'a alegeriloru directe in senatululu imperialu, contr'a senatululu imperialu si contr'a validitatii transactiuniloru celoru nóue cu Ungari'a. Ei ceru mai departe a se considerá mandatulu loru de espiratu, déca senatululu imperialu aru trece preste scriptulu loru la ordinea dilei.

Asup'a sortiei acestui protestu din partea cehiloru nu ne putemu indoí. Elu, din cele ce se sciu pâna acum, póte fi consideratu cá respinsu. Insa déorece in senatululu imperialu s'au radiecatu voci, cari arata interesu si simpθεια câtra caus'a cehiloru; déorece diaristic'a din *Vien'a* a aflu de bine a discutá lucrulu, protestulu cehiloru de asta data nu va fi ignoratu cá cele de mai nainte.

„Fremden-Blatt“ deplãnge ca intre „contumatatiu“ din *Bohemi'a* suntu nume ilustre, cá ale lui *Schwarzenberg*, *Lobkowitz*, *Kinsky*, *Harrach* s. a., cari in decursulu seculiloru au devenitu ilustre prin lucráriile loru neobsite pentru imperatu si patria. Fói'a numita spera, ca purtatorii acestoru nume ilustre se voru decide odata a face unu pasu resolutu pe torenulu constitutiunei si a pune capetu frecáriloru pagubitóre Austriei. Se intielege, ca o fóia cum e „Fr. Bltt.“ nu póte sa vorbéscá altfelu, inse din tóta impressiunea ce a facutu pasulu cehiloru, se vede, ca vocea loru de astadata strabate in cercurile superióre. Efectulu se va vedea mai târdiu.

În convorbirile militare din septembrie penultima, sub presiunea monarhului, spune „Közvélemény“, ca a fostu vorba și despre concentrarea trupelor dela confiniele de media-di de sub vice-maresialul Szapáry. Trupele, s'au hotăritu, a se lasă și mai departe concentrate, inse fiindu-ca concentrarea impedează foarte multu perfectiunarea trupelor, regimentele ce se afla acum concentrate se voru inlocu prin altele.

Dupa scirile din urma, in Franța iau lucrurile o fatia mulcomitoare. Ministeriulu a demisionatu și i s'a primitu demisiunea. Se dice ca va urmă unu ministeriu din majoritatea republicană moderată.

In România suntu convocate corpurile legiuitoare pe 15 (27) Novembre.

Repedele, ne-asteptatele succese ale rusilor in Asia, dice „Tel.“, se pare ca au redesteptatu atentiunea lumii politice din Rusia asupr'a acelei părți a teatrului de resbelu, și s'a începutu a se nasce întrebarea, deca nu aru trebuî cautate acolo despăgubirile pentru sacrificiile resbelului. Acestă o conchidemu celu putienu dintr'unu articolu alu diariulu „Golos“, care afirmă ca Rusia nu pôte sa lase pe creștinii din Armenia fără protecțiune contr'a apăsării turcilor. Despre o despăgubire in bani, nici nu pôte sa fia vorba macaru fiindu-ca Turcia este falita. Mai interesantă inse este modulu cum „Golos“ respinge ideea unei ocupări a teritoriulu turcescu că o garanția pentru executarea reformelor. „Unu asemenea demersu, dice „Golos“, aru incurcă pe Rusia in greutăți, pe cându interesulu ei celu mai apropiatu este de a resolve cestiunea Orientulu astufeliu, in câtu sa scape odata pentru totu-deună de dens'a.

„Deca acestă resolvare, dice ofi-cios'a „Die Presse“, inseamnă deșpartirea de Turcia a tuturor teritoriilor din imperiulu otomanu locuite de creștini, apoi, dupa câte amu vedutu până acum, Rusia nu va putea dobândi aprobarea Europei nici chiar in casulu cându aru repută nisce victorii multu mai mari că cele ce a reputatu.“

Se pôte inse că „die Presse“ sa se insiele și de asta data, cum s'a insielatu de mai multe ori despre intențiunile guvernulu austriacu, și noi suntemu siguri ca Austri'a, chiaru in casulu presupus de oficiosu organu va tacea că si alte date si va subsemna condițiunile de pace astu-feliu precum i se voru propune de principiile de Bismarck. Astu-feliu a facutu celu putienu până acum și acestă ne face sa credemu ca totu astu-feliu va face și de aci incolo. — De voia său de nevoie, acestă scia numai comitele Andrassy.

De alta parte, tonulu diareloru rusesci din Petersburg si Moscov'a a începutu sa devina foarte aspru. Ele tratēja șgomotele de mijlocire și de pace cu unu disprețiu ne-auditu, și si „Nowoia Wremia“ considera chiaru că o ofensa de a vorbi acum de pace cu Rusia.

„Pentru momentu, dice acestă foia, cestiunea Orientulu se reduce pentru Rusia la acestă dilema: său a sfărîmă pe inamicu o data pentru totu-deună său a se oprî la jumetatea drumulu, aruncându o parte din sarcin'a sea in spinarea generațiunilor viitoare și lasându-le sângerosu si perniciosu heritagiul alu resbelulu cu Turcia. Pe câtu ne voru permite forțile, vomu caută sa ne indeplinim sarcin'a; vomu întari dominațiunea noastră in marea neagra si influința noastră politica preponderantă asupr'a slaviloru de Sud. . . . Se dice ca Rusia s'aru espune la resbelu cu Englița și cu Austri'a, deca aru adoptă cu hotărire și aru pune in practica o politica rusescă adevăratu natională, și se mai adaoga ca, din caus'a acestor consideratiuni,

ea trebuie sa subordoneze vederile selex asupr'a orientulu intereseloru europene. Europ'a pretinde dela Rusia o asemenea renunțare, credind'o slabă, sleită, nehotărîtă. Dêru in fati'a unei Rusii tare, decisă pentru luptă și sciindu sa și descepte toate forțile selex care dormitēja, Europ'a va fi nevoită sa și reduca propriile selex pretensiuni. Timpurile resbelulu din Crimeă au trecut pentru totu-deună. Aru trebuî sa ne reintărcemu la epoc'a care a precedatu resbelulu de trei-dieci de ani pentru a gasi ceva analogu cu atitudinea cea perfidă a puteriloru europene. Ecilibrulu europeanu este o ficțiune.

Gazeta (rusescă) de St. Petersburg judeca momentulu favorabilu pentru a oferî din nou puternic'a simpatie rusescă și sprijinulu întregi lumii slave, cechiloru cari suntu avant-gard'a unei rase mari, cărei'a îi apartiene viitoriulu și pentru a-i încurajă sa resiste, fără că sa clintesca, tuturoru Ghazi-Mukhtariloru austriaci.

„U. p. A.“ vorbindu despre schimbările produse in opiniunea publica cu privire la români dice:

Unulu din cei mai însemnati omeni de statu ai epoci, intr'o țiera iubita, puternică și respectată, fostu consiliaru alu lui Napoleon III. și actualu diplomatu influent pe lângă guvernulu țierei selex, marturî, mai dilele trecute, unui amicu alu nostru din strainatate, bucurî și sufletesc'a multămire, de care a fostu cuprinsu, aflându despre mărțile fapte militare sevarsite de armat'a Romaniei.

— Cunosci, dise eruditulu diplomatu, căta simpatia am pentru natiunea d-vostre; dar' nu scii până in ce gradu suntu încântatu de succesulu ce ati obținutu pe câmpulu de onore. Află ca, acum câtu-va tempu, am avutu nu numai simple discusiuni, dar' chiar' o adevărată certă in privința d-vostre cu doi din fostii nostri ministri. Le vorbiamu despre însemnatulu rol ce potea sa jăce Romania pentru civilizarea Orientulu. Le spuneam ca Grecii la nordu și Românii la sudu suntu in peninsul'ă balcanică, singurele popora capabile de civilizare; ca Românii — mai numerosi decâtu Grecii, mai producatori și mai aplecati a se inspiră de ideile și de principiile noastre — trebuiescu și mai multu sustienuti ca, cu ajutorulu nostru ei cata sa devina cu totulu independinți și sa poseda unu portu de mare. Ajunse la densi luminele noastre se voru resfrange in totu orientele Europei. Incetulu cu incetulu se voru radică și alte state constituite dupa esemplulu loru, state mici, dar' care, avendu unu caracteru și o individualitate propria, cu tempulu s'ar' pută substituî Turciei, fără sa cada in ghiarele vre unui mare statu vecinu. Deca vomu face inse totu ce ne sta prin putința că sa cărpim și sa punem pețece Turciei, vomu inbrănci și mai multu pe Români și pe Serbi in brătie la panslavismulu; căci sa nu se uite ca de nevoie au trecut Italianii in partea Prussiei la an. 1866.

La toate acestea — continua prevedietoriulu barbatu de statu — ministri nostri mi diceau:

„Ce ne vorbesci despre Romania și despre Români? Unde vedî d-ta o Romania? Noi n'o vedem sa fi existendu in realitate. E numai o fantoma inventată de ideologi. Nu exista nici statu nici natiune română, ci o adunatura de Valachi neciopliți, indobitociti, inculti și necultivabili, incapabili de a se constitui in natiune, de a se guvernă, de a-si apară teritoriulu. Deca s'aru da arme acestor nedeșgrositi, apoi s'aru servi cu denselu că de nescie ciomege, ba le aru strică și mecanismulu. In totulu, potu sa aiba celu multu vre 3000 de omeni armati, dar' și acia voru fugi la cea de intăiu descărcatura de tunu. Deca acestă țierisioră are aparința unui statu, caus'a e ca in capulu aceste adunaturi de țierani timpiti se afla o mână de boeri, care nici ei nu suntu Români, ci Fanarioti. Boerii

suntu corupti și incapabili, dar' in fine totu suntu ceva mai capabili decâtu Moldo-Valachii, de ora-ce totu mai conducu intru câtu-va, de adi până mâne, afacerile principatulu. Mai vedî altu-ceva la guvernulu țierei de câtu nobletia fanariota? Ce felu de natiune este aceea, care țiene in capulu ei asemenea omeni? Lasa dar' aceste utopii și credeti-ne ca Românii nu potu constitui o natiune organizată, nu potu apară unu statu constituit!“

— Le-am respunsu, adăuse in fine omulu de statu, ca mai înainte de 1849 și de 1859 totu asia se dicea și despre Italiani, și ca totuși in resbelulu Piemontulu in contr'a Austriei (1847) și alu Franciei aliata cu Piemontulu totu in contr'a acelu imperiu (1859), s'a constatat cu totulu altu-ceva, și ca totu astufeliu se va întâmplă și cu Românii. „Ti poti dar' închipui căta satisfaciune mi-au datu vitejii d-vostre osteni. Mai vie acum, deca potu, mai vie sa-mi sustiena ca Românii suntu nescie țierani nedeșgrositi, incapabili de barbatia militara și de simțiminte patriotice.“

Cetimu in „U. p. A.“:

Eri selex, pe la 6 1/2 ore, a sositu in gar'a Filaretu unu trenu cu 1,000 turci prizonieri. La ora 9 trenulu a plecatu la gar'a Tergovistei.

La ora 11, a sositu ierasi unu trenu cu 32 vagone cu rusi raniti și bolnavi, și a plecatu la 11 1/2 la gar'a Tergovistei.

La ora 1 p. m. a sositu unu altu trenu cu 35 vagone cu turci prizonieri. La debarcarea loru, unu turcu voindu a fugi, un'a din sentinele care escortă pe prizonieri, somându-lu a stă, și vedindu ca fuge, l'a ucisu.

Acestu casu s'a mai întâmplatu și cu unu altu prizonieru pe drumulu până la București.

Cetimu in „U. p. A.“:

D. baronu Stuart, agentu diplomatu și consulu generalu alu Rusiei, a adresatu dlui Cogalniceanu, ministru alu afaceriloru straine, not'a urmatore, care se da, dupa cerere, in cunoscința publiculu.

Doamnă ministru! D. Zolotarev, alu doilea interpretu alu agentiei imperiale, insarcinatu de a insoti până la frontier'a Rusiei remasitele mortale ale Duceului Sergiu de Leuchtenberg, m'a informatu ca amdoi frații repozatulu, Altetiele Loru Imperiale Ducii Nicolae și Eugenie, adencu miscati de dovedile de simpatie ce li s'au datu in totu lungulu trecere corpulu prin Romani'a, atātu de către autorități cătu și de publicu, au bine-voiutu sa me insarțineze a esprima guvernulu român adenc'a Loru recunoscința.

Marturu insumi la grabirea ce a pusu guvernulu pentru a pregati o demna întempinare illustrei victime a resboiulu, me grabescu de a ve comunica, dle ministru, espressionea profundei multămiri a Altetielor Loru Imperiale precum și a tuturor compatriotiloru mei cari au pretiuit distins'a curtenire, desfășurată cu acestă ocaziune de către guvernulu român.

Bine-voiti, ve rogu, a primi, dle ministru, asigurarea inaltei mele consideratiuni.

Stuart.

„Monitoriuulu.“

Cetimu in „La Voix“, privitoriu la condițiunile viitorei păci:

„Imaginati'a nuvelistiloru, inflăcărata de peripetiile ce se desfășura la teatrulu resboiulu, se arunca astadi intr'unu adevăratu desfrelu de combinațiuni diplomatice. De aci resulta o varietate de programe, printre cari cu greu aru putea cine-va sa și ficeze alegerea. Sa încercăm cu toate acestea a analisă pe un'a din ele, pe aceea mai

*) Garantăm autenticitatea aceste convorbiri, și deca nu putem numi persón'a in cestiune, caus'a e chiaru însemnata pozițiune ce ocupa pe lângă guvernulu țierei selex.

cu selex, care a facutu atât'a șgomotu in pres'a germană și in cea franceză, de-si eră data la lumina de către „Vossische Zeitung“, poreclitu, dupa cum se scie, cu numele de „limbutu“, din caus'a fēcariiloru selex.

„Acestu proiectu de base pacifice îi este adresatu, spune densulu, dela București. Germani'a, Austri'a, Englița și Itali'a aru fi cadiendu de acordu că sa stabilizească, că base preliminariei ale conferințiloru păcei, cele ce urmēja:

„Proclamarea Independinței Serbiei și a Romaniei; întinderea teritoriulu român cu anecșarea Dobrogei; lasarea in ștăpănirea muntenegreniloru a teritoriulu cuceritu; transformarea Bosniei, Erzegovinei și Bulgariei in provincii autonome ale Turciei, sub administrarea guvernatoriloru creștini; restituirea in partea Rusiei a părții din Dobrogea, ce i-a fostu luata dupa resboiulu din Crimea; restabilirea statulu quo ante bellum in Asia-mica; in fine, ficsarea unei despăgubiri de resboiu, datorita Rusiei.“

Căta sa recunoșcemu ca cele dintăiu patru puncte nu ofera nimic, care sa pōta da locu la obiștini serioșe din partea Rusiei. Nu este inșă totu astfeliu in ceea ce privesce cele douăe din urma puncte, și mai alesu restabilirea statulu-quo in Asia-mica, care aru fi contrariu ideiloru ce au împinsu pe Rusia in resbelu. Armenia turcă e pe jumetate populată cu supuși creștini, cari suferă aprōpe totu atātu de împilarea turcescă cătu și creștinii din Balcani.

Persecuțiile, la cari populațiunile din acestă nefericita provincia au fostu espuse, cându armatele ruse au fostu nevoite s'o parasesca momentanu și sa se retraga spre frontiera, dau in de ajunsu dovada de ceea ce le-aru așteptă, deca densele aru fi din nou puse sub dominațiunea musulmana. Acestă aru fi învederatu o concessiune cu neputința de cerutu unei puteri, care nu s'a înarmatu decâtu in vederea liberării creștiniloru.

Cătu pentru ștăpăniunea unei indemnșări de resboiu, acestă de șsiguru ca nu pōte sa fia decâtu o gluma. Cine nu scie in adeveru ca Turcia se afla in deplina bancruta, și prin urmare i este cu neputința sa platiesca invingatoriulu nici cea mai mica pară. Se va obișta pōte, rediemându-se pe precedente, ca Rusia aru pută sa cēja ocuparea unei părți din teritoriulu turcescu, că garanția a platiei indemnșării ștăpănite. Dar', o asemenea ocupațiune nu numai ca aru trage dupa sine cheltueli enorme, ci aru oferî inca și perspectiv'a a totu feliulu de încurcături și conflicte, chiaru fatia cu Englița, ale cărei dispozițiuni, de a se amestecă in afacerile altui'a, și mai alesu in cele turcescu, suntu destulu de cunoscute.

Pacea, la care Rusia aru putea sa se învoiesca, aru fi aceea care asigurându pentru totu-deună șórtea creștiniloru din orientu, i-aru permite sa considere conturile selex cu Turcia, că regulate in modu definitivu. Si acestă lichidare, Rusia n'aru putea-o indeplină decâtu cautându in Asia-mica resplat'a cheltueliloru ce i-a priceinuitu resboiulu actualu. In lipsa de o despăgubire in bani, îi trebuie neapăratu o despăgubire in natura. Numai pe nisce asemenea base pōte fi cu putința sa se începa serioșe încercări de pace.

Deca este adevăratu, ca cercurile diplomatice din occidentu aru dorî cu șinceritate sa gasesca elemente de împaciuire, n'aru trebuî sa se gândească la ștăpăniunea nerealisabile, că cele cuprinse in cele douăe puncte de pe urma ale programei publicată in „Vossische Zeitung.“ Germani'a mai cu selex, care cunōșce ideea de care Rusia s'a inspiratu la declararea resboiulu actualu, aru respinge o asemenea programă inca dela începutu.

Discursul lordului Beaconsfield trecută la instalarea lordului-primariu.

Diarele din Vien'a publica următoarea telegramă data de „Correspondentz-Bureau“ despre discursul lordului Beaconsfield trecut cu ocaziunea banchetului pentru instalarea lordului-primariu:

Lordul Beaconsfield aruncându o privire asupra evenimentelor resbelului din orient a spus următoarele:

„Guvernul, chiar la izbucnirea resbelului, a făcut un pas politică a sea, de la care n'a deviat de loc. Această politică constă într'o neutralitate condiționată, declarându în același timp, ca neutralitatea noastră trebuie să înceteze îndată ce interesele Britaniei voru fi atacate sau amenințate.

„Politică noastră a fost inferată ca o politică egoistă; ea e totu atât de egoistă, cât și de patriotică; înseamnă o politică, care guvernul crede, ca i-o impune datori'a ce o are pentru a apără în afara intereselor Britaniei și care e aprobată de opiniunea țerei.

„Între motivele, cari au îndemnat pe guvern că să adopte aceea politică, a fost mai cu seamă acea credință ca politică Engliei n'are să fie mai avantajoasă pentru ea decât pentru Turci'a.

„De un an încercă diplomati'a a rădicat la o dogma ca Turci'a aru fi o poveste; guvernul ei o fantomă (naluca); poporul sleitu, și ca s'aru întrebunță din partea barbatilor de statu numai că un instrumentu pentru manuținerea echilibrului spre a se asigură pacea Europei. Dacă aru fi asiă, atunci s'aru repeti ceea ce se întimplă în resbelul Crimeiei, ca cea mai mare greșelă să fie cea mai bună, ca lumea să se convingă în faptă despre starea Turciei.

„Turci'a a creiatu de un an deăi ca posedă putere și isvâre de ajutoriu, a căroru recunoșcere o pôte pretinde. Acum un an independență Turciei a fost obiectulu batjocorei; înse ori-care aru fi noroculu armelor, care se schimba că și lun'a, independență Turciei nu va fi multu pusă la îndoială; o jumătate de milionu de soldati au dovedit acest'a.

„Între impregiurările actuale nu me îndoiesc de locu despre perspectivă păcei. Sunt incuragiatu a nu me îndoî, deăi mi aduc a minte despre atitudinea capiloru ai ambelor părți beligerante. Nu pot să uitu că Tiarulu, cu aceiași marinimie care îi caracterizează în adevăru înaltulu seu caracteru, a declarat în ajunulu acestui resbelu, ca singurulu seu scopu e de a apără pe creștinii Portiei și ca elu 'și da cuventulu seu imperiale și onorea sea că chiezasiuire ca nu staruiescă pentru acuziuni teritoriale. Asemenea nu pot să uitu și solemn'a declaratiunea a Sultanulu, dicendu ca va încuviința toate reformele, cari voru da creștiniloru securanță și fericirea pe care singuru o dorește Tiarulu.

„În faci'a acestor solemn și seriose declaratiuni ale ambelor suverani litiganti, credu ca sunt în dreptu a dice, ca pacea nu e imposibilă sau unu evenimentu departatu. Potu înse să se nasă greutăți, cari să împedescă pe Tiarulu și pe Sultanulu de a restabili pacea dorită, de și ei pôte s'aru învoi asupra tuturor cestiuniloru. Se dice ca prestigiulu militarulu alu Rusiei aru reclamă continuarea resbelulu. După reclamarea mea înse, prestigiulu militarulu nu depinde de la o singură victorie, căci acest'a pôte să provină de la întimplare sau noroc, și chiaru și la cei mai capabili comandanți voru pôte să depindă de impregiurări trecătoare. Prin urmăre după parerea mea, adevărată baza a prestigiulu militarulu e aceea, deăi o țară mare și unu guvernulu puternic dispune de serviciile militare ale unei națiuni brave, rezolute și disciplinate; deci, ori-ce întimplări s'aru înfăptite și în acestu resbelu, totuși nimeni nu pôte dice despre sol-

datulu rusu ca n'aru fi dovedit tenacitate, disciplină și curajiu. Rusii au dovedit viteji'a chiaru și cu ocaziunea înfrângeriloru ce au suferit. Astfel în nici o impregiurare nu potu întielege ca prestigiulu militarulu alu Rusiei să fi suferit.

„D-văștra 'mi veti dice: deăi nu este sigur, cum potu incuragii pe cetățenii Londrei prin o speranță problemă despre restul pământii? Eu ve răspund că Walpole, care disese unu omu ce se plângea de neajunsurile seile și despre desnadăduirea sea: „încercă de niteļu cu paciență!“ În privința resbelulu guvernulu are nădejde și răbdare, căci timpul nu mai pôte fi depărtat, cându vomu contribui împreună cu cele-alte puteri europene la soluțiunea dificultățiloru de a asigură nu numai pacea ci și independență Europei.

În fine, d. Beaconsfield termina dicendu: „Poporul pôte fi mândru de privilegiile seile personale și de drepturile seile politice; pôte fi mândru ca aparține la unu statulu care a fostu înființat prin energi'a strabuniloru sei și pe care pentru a-lu manuține e fermu otaritu.“

Conferința conservatorilor.

Press'a din Bucuresci face o dare de seamă asupra conferinței conservatoriloru, de carea vorbiri la tempulu seu „Polit. Cor.“, în următoarele:

Sambat'a trecută, la 29 Octombrie expirat, pe la 9 ore s'er'a, precum deăi amu arătat în „Press'a“ de la 1 curentu, în saloanele clubulu Centru, s'a ținutu o foarte numerosă adunare între membrii acestei partide.

S'a vorbitu îndelungu asupra cestiuniloru politice ale zilei, și asupra atitudiniloru, ce trebuie ținute în impregiurările de fatia.

Au luat parte la acea adunare, domni: Dimitriu Ghic'a, B. Boerescu, generalu Tell, Alessandru Orescu, D. P. Vioreanu, și o multime de alți barbati de o valoare politică necontestată.

Adunarea a fostu pe atât de animată, pe câtu și plină de preocupare.

După mai multa discuțiune, și în urmă diverselor opiniiloru ce s'au emis, putem resumi astfel esență ideiloru ce s'au admisu și a concluziuniloru ce s'au adoptat de unanimitate membriloru prezenți:

Reserv'a, ce partid'a conservatoriloru, în toate nuanțele seile, și-a impus și o menține, fatia de evenimentele de fatia, nu trebuie interpretate nici de cum că o aderare, directă ori indirectă, la politică guvernului actualu; ci că o consecuență naturală a unor fapte, îndeplinite numai de către guvernulu radicalu, fără voi'a și autorizarea țerei, pe cari fapte nimeni nu le pôte astăzi nici întrerumpe, nici face să înceteze; ci că o datorie, ce avem, de a nu face nici unu act, care ar putea slăbi curajulu și devotamentulu armatei, ce se luptă cu gloria și onoare pe câmpulu de războiu.

Odată înse ce momentulu oportun și s'au, și cându camer'a și senatululu voru crede de cuviință a cere seamă guvernului de faptele sale, acestă rezervă va încetă și fie-care din membrii acestui partidulu, care va fi deputatu ori senatoru, va ști a-si face datori'a sa.

Până astăzi înse se va lucră, că și în trecut, spre a se probă și arată, în fatia țerei și a Europei, ca nu este nici o solidaritate între națiune și guvern, în privința seile sale de astăzi; ca, buni său reșea, acestă politică aventuroasă este exclusivă numai a guvernului; și ca, deăi mai alesu elu este culpabilu, este ca dăru singuru, fără voi'a camerelor, contrariu chiar' voturiloru date, a luat asupra-si acestă cutedatoredică responsabilitate, de a schimbă direcțiunea ce i s'a datu de corpurile legiuitoriloru, și

de a angagiă sângele, miliioanele și viitoriulu tuturor româniloru, fără a-i consultă, fără a se conformă voinței loru legalu exprimate.

Spre a se precisiă mai bine simțirile, lini'a de conduită și principiile politice ale partidulu, s'au formulat următoarele trei concluziuni:

1. În privința independenței politice a României, ea este dorință și voință a nestrămutată a națiunii întregi, și cu atât mai multu partidulu conservatorulu și liberalulu moderatu trebuie să lupte pentru recunoșterea și întărirea ei, ca acestu partidulu este celu dintâiu, care a emis acestă mare idee și a lucratu pentru realizarea ei. Despre Turci'a, se persistă în aceeași convicțiune, ca ea este unu corpu putredu și molipsitoru, și că națiunea română nu va mai voi nici odată și cu nici unu prețiu, a-si legă soarta și a-si compromite toate interesele cu unu asemenea corpu. Cându despre Rusi'a, se persistă în același simțământ de simpatie și de recunoștință pentru totu binele ce ea a făcutu României și pentru sprijinulu puternic ce i-a datu și i va da întră dezvoltarea naționalității seile.

Se va lucră dar, că și în trecut, cu stăruință și cu aceeași tăcătoare convicțiune, pentru recunoșterea și întărirea independenței României, asiă cum o voiesce și cum totu-deună a voința-o națiunea română, adică cu neutralitatea garantată de toate puterile cele mari ale Europei.

2. Națiunea, legalu reprezentată în camera și senatu, a decis și a ținutu numai resbelulu defensiv. Motiunile votate, că și cuvintele oratoriloru, că și chiaru mesagiile de deschidere de la Aprilu trecut, probă că, corpurile legiuitoriloru s'au marginit numai a autorisă guvernulu să atace țeri și a respingă cu forță ori-ce atacu, ce s'aru face de către Turci'a contră drepturiloru și otareloru ei. Dacă necesități imperioase aru fi cerutu că acestă acțiune defensivă să se transforme în ofensivă, guvernulu eră datoriu să chieime îndată camerele, spre a le cere o asemenea autorizare.

Pre câtu tempu înse guvernulu nu a făcutu acest'a, pe câtu timpulu elu, violându constituțiunea și cele mai elementare usuri parlamentare, a luat asupra-si a decide singuru despre resbelu și a se constitui astfel într'o dictatura absolută și periculoasă, este de datori'a fie-cărui român în parte, să declare și să facă cunoscutu țerei și Europei, ca nu este nici o solidaritate între națiune și guvern, și ca țiera acest'a, fiindu liberă, ea nu pôte fi angagiată, și prin urmăre solidară, decâtu pe căile legale, pe calea constituțională: ceea ce, în evenimentele de fatia nu s'a făcutu.

3. Ori-care aru fi lucrarea noastră pentru recunoșterea și consolidarea independenței; ori-care aru putea fi chiaru natur'a participării noastre la resbelulu actualu; este bine să se știe și să se cunoscă firm'a voință a româniloru, ca ei nu întielegu nici voru întielege vre-odată a se departă sau a schimbă politică tradițională a țerei lor.

Dle Redactoru! Între fatalitățile, cu cari s'a încoronatulu anul curentu, se numără și multe incendii, la cari au fostu espuse numeroase comune. Asiă numai în giurul Hatiegului au cadit pradă focului, Ostrovulu Balomirulu, și Ohab'a. În comuna din urma au apărut la 18 case și biserică numai de acum edificată.

Dar' la toate desasterele se află și suflete generose. Pentru alinarea suferințelor celor arși din Ohab'a virtuosoșă domnișoară Septimi'a B. Popovicu din Hatiegu a lucratu unu covist și l'a jocat în loteria cu scopu

că venitul să se împartă între ohabienii arși.

Tragerea loteriei a fostu împreunată cu un'a serată, după cari s'a constatat a fi venitul curatu 90 fl. v. a. scrisu nouăzeci florini val. austr. Din acestă sumă s'a distribuitu 45 fl. prin mână domnișoarei Septimi'a B. Popovicu celor arși, iar 45 fl. s'au datu pentru edificarea din nou a bisericiei. —

Pentru că atât fapt'a nobilă, cât și numele celei ce a îndeplinit-o sa nu rămână acoperite sub velulu uitării de o parte, iar de alt'a că sa fie de exemplu și altor'a, ve rogu a publică acestea orduri.

Hatiegu 20/11 1877 st. n.

N. N.

Varietăți.

* * * *Diu'a onomastica* a Maj. S. Imperatesei și Reginei Elisabet'a s'a serbatu luni cu servitiu ddieescu în bisericile tuturor confesiuniloru de aici. Cladirile publice au fostu decorate cu tricolorulu Ungariei.

* * * (*Majestatea Sea Imperatulu*) a onorat (cu presentia Sea Musenulu nationalu ungurescu. Oprindu-se dinaintea tabloululu zugravitu de Mihailu Zichy: „Regin'a Elisabet'a lângă scrierulu lui Franciscu Deak“ s'a exprimat în termeni plini de adevăr alăsu asupra pozițiunii imperatesei, a observatu înse, că numărulu facliloru zugravite aru fi prea mare.

* * * *Multiamita publica*. La întevănirea domnulu Georgiu Baritiu, „Asociatiunea transilvană pentru literatură română și cultură popululu român“ de dte 4 Augustu Nr. 144 și respective 15 Octob. Nr. 289—1877, a daruitu scōlelei capitulu rom. gr. din Brănu următoarele carti: a) Magazinulu istoricu pentru Daci'a de A. Tr. Laureanu, tom. VIII fascic. I; b) Infricosiatele stricaciuni ale beuterei de vinarsu de G. Baritiu; c) Cântecue voinescile de I. Popu Florentinu; d) „Predicatoriulu satenulu rom.“ 14 fasciculi; e) Poporele Austriei de Mihailu Anagnosti; f) Statutele Asociatiunei și g) Regularea midlōceloru etc., carti cari s'au și pusu și asiediatu între cărțile bibliotecii; iera hartiele cu Nr. 144 și Nr. 289 în archivulu scōlei capitulu rom. gr. or. din Brănu. Deci pentru acestu daru frumosu, subscris'a direcțiune se semte deobligată a aduce domnulu daruitoriu G. Baritiu și asociatiunei, cea mai profundă multiamita.

Branu, în 6/18 Octombrie 1877.

Directiunea scōlei
Teodoru Popu m. p.

* * * *Multiamita publica*. Cu ocaziunea ținerei balulu invetiatiunescu din Brănu în 30 Ianuariu 1877, amu primitu următoarele contribuiri:

1. Ilustritatea Sea parintele episcopu din Aradu Ioanu Metianu 5 fl.
2. Ilustritatea Sea domnulu cavalieru de Puscariu din Pest'a 5 fl.

3. Prea onoratulu domnu Dr. N. Popu profesoru în Brasiovu, diece (10 Geografiu în Ungariei*) à 35 cr. facu 3 fl. 50 cr.

4. Prea onoratulu domnu pretoru Georgiu Boieriu afara de contribuirea de 3 fl. ne-a datu foarte mare ajutoriu la ajungerea scopulu.

5. Ilustritatea Sea domnulu Frantz Reichig, ne-au donatulu hărtia fina în prețiu de 10 fl. v. a., iera domn'a Reichig ne-a datu totu posibilulu ajutoriu cu lustrarea salei.

6. D-nii: Leontinu Puscariu, Ioanu Mosioiu, Ioanu Ratiu, Ioanu Stoianu și Ioanu Puscariu, afara de contribuiri

*) 9 exemplare le-amu și împartit, după placulu dlui donatoriu, la 9 scolari seraci, acum la începerea prelegeriloru, iera unu exemplaru l'amu pus în cărțile bibliotecii spre păstrare.

regulate ne-au datu multa ajutoriu la ajungerea scopului nostru.

7. Onoratulu domnu Ioanu Persioiu ne-a onoratu cu aducerea unui candelabru frumosu in mijloculu salei precum si cu alte multe ajutórie spre ajungerea scopului; apoi si alti domni au contribuitu la ajungerea scopului.

Publicu a fostu putienu din caus'a timpului celui fórte — fórte reu si uritu cu viforu de zapada — tóta diu'a aceea.

De asta-data fiindu spesele fórte mari ne remase unu restu micu spre adaugerea la fondulu nostru — pentru „scolarii seraci.“

Deci priméscá Ilustritátile Loru si toti domnii contribuitoari cea mai profunda multiamita pentru spriginierea acésta' caldúrosa.

Branu, 5 Novembre 1877.

Theodoru Popu m. p.
presied. confer.

* * O „pomana“ spre esemplu. Domineca in 9 Octóbre 1877 fiindu la bisericu in comun'a braneana Predealu dupa serviciulu domnediescu, parintele Leontinu Puscariu din Sohodolu, presentéza comitetului parochialu din Predealu un'a hartia, prin care domnulu protosincelu si profesoru Dr. Ilarionu Puscariu in contielegere cu on. domnu Nicolau Chiornitia donéza spre etern'a memoria a reposatului preotu din Predealu Ioanu Tetulea o suma de bani, din cari cu o parte se facú obicinuit'a „pomana“ — la esirea din bisericu cu poporulu, iéra ceealalta parte s'au donatu fondului scólei din Predealu spre creáscere pentru ameliorarea salariului invetiatorescu. Eata dara cea mai potrivita „pomana“, care póte servi de esemplu si pe alte locuri. Cine nu cunoáscé deosebirea cea mare intre „pomenele“ facute de poporulu nostru si intre cele facute de inteligint'i'a nóstra?! bine aru fi cându conducatorii poporului in genere, aru capacitat' poporulu cá sa cunoáscá odata care „pomana“ e mai buna, mai mare, mai bine primita si in eternu duratoria.

Comitetulu parochialu, cu fórte mare bucuria, a luatú la cunoscentia acésta donatiune frumósa; esprimándu cu intregu poporulu, multiamiri domniloru donatori; iéra reposatului preotu I. Tetulea esclamándu toti: „domnedieu sa-lu odihnéscá!!!“ si „fie tie rin'a usióra! fie! fie! in eternu memori'a lui!!!“
Unu martorú.

* * Teatru románu in Sibiiu. Dumineca in 6 l. c. s'a representatu „Orbulu si Nebun'a“, drama in 5 acte. De asta-data spatiulu nu ne ingadúie decâtu a raportá in câte-va cuvinte, ca representati'a a corespunsu pe deplinu asteptárilor numerosului publicu. Dlu Petrescu impreuna cu dnii Ionescu si Farcasiánu in specialu dn'a Petrescu cá „nebuna“ au jocalu rolurile cu precisiune. Urmareea a fostu ca publiculu n'a crutiátu aplausele bine meritate. Credemu a nu gresí afirmándu, ca dram'a de fatia a fostu mai bine representata decum e compusa.

Marti sér'a s'au representatu „Vladutiú mamei“ si „Fermecatórea satului“, vovedile natiuuali. Cea dintáiu intr'unu actu si cea de a dóu'a in dóue acte. Ambe piesele au fostu bine reprezentate. Aplausele publicului numerosu suntú o dovada viua despre purtarea tuturor participántilor. Intre acte domniórá Angelin'a Petrescu a declamatu poesi'a Rosandr'a de Bolintineanu spre multiamirea publicului care a chematu pe domniórá in trei renduri.

* * (Omoru misteriosu). In 7 l. c. aprópe de scaldatórea militara din Sibiiu s'a aflatu unu cadavru omenescu ascunsu intr'o gramada de gunoiu. Capulu cadavrulú erá sdrobotú, a buna séma spre a face cu neputintia cunóscerea persónei omorite cine scie cum si prin cine.

* * (Espositiunea din 1878.) — Un'a

din cele mai mari curiositáti ale espositiunei din 1878 va fi negresitu drumulu de feru ce construescu dnii Victor Borie si de Mouncie in parculu dela Trocadero, drumu de feru cu miscare hydraulica care va merge dela cheiulu Bily (puntea Ien'a) si pána la pórt'a palatului, pe piati'a Trocadero. Elu va avea si unu micu dealu. Vagónele 'lu voru suí fára róte si fára locomotive. Trenulu va fi impinsu de apa, atátu la suisiu cátu si la scoborisiu.

Concesionarii suntú autorisati a percepe pentru fia-care transportu alu visitatorului o suma ce nu va putea trece preste 50 bani.

Sistem'a intrebuintiata spre a se operá miscarea, este a dlui Girard, a cáruí esperimentare se facú la Jonchère in 1869. Eca dupa „Le Journal Officiel“ descript'i'a somara a acestei locomotiuni;

„Trasurele n'au nici róte nici osii; ele suntú asiediate pe nisce patine cari luneca pe nisce sine late, de aceiasi largime. La mijloculu patinei este practicata o mica deschizetóre care comunica cu unu rezervoriu de apa comprimata la unu gradu de trei atmosfere; cá efectú alu acestei presiuni, o cantitate licuida de unu milimetru se infiltréza, in timpulu mersului, intre patina si sina. Patin'a luneca pe acésta subtire patura de apa; cu modulu acesta nu se produce nici fre-carea nici infierbintarea suprafieloru puse in contactu.

Plecareea la suisiu, se efectúiéza prin singur'a actiune a greutátii.

In josulu povárnisiului o masina de vaporu comprimá aerulu apeí la o presiune de 30 atmosfere; acésta apa comprimata se precipitéza, in momentulu trecerei trenului, intr'unu micu aparatú in forma de scoica asiediatu la dosulu celui din urma vagonu si dá impulsuinea trebuitóre pentru suire.

Lini'a dela Trocadero se va desfasiurá pe o lungime de 400 metri, dintre cheiulu Bily, tiermulu dreptu, si pórt'a situata pe piati'a Roi-de-Rome, in intrulu espositiunei. Durat'a percursului va fi mai putienu de unu minutu.

Trenulu se va compune din trei trasuri cu câte 55 locuri, adeca 165 de caletori pentru fia-care percursu. Se va puté pentru inlesnire face caletori'a cu ór'a, mersu si intorsu, ceea ce corespunde la transportulu á 3000 de caletori, séu 33,000 in diece óre, fiindca espositiunea va trebú sa fia deschisa dela 8 óre diminéti'a pána la 6 óre sér'a.

* * Farmecatori arsi de vii. Lucrulu s'a petrecutu in dilele nóstre si anume la 30 Augustu 1870 la San-Sacobo, iu Messicu. Eata detaiurile pe care le comunica diuariulu „Italie“ relativu la acestu faptu:

La 19 Augustu, primariulu Ignacivu Castilo scrie prefectulu districtului Concordi'a urmatórele: „Ve aducu la cunoscentia, ca astadi dupa prándiu amu ordinatu sa se arestedie G. Perras si Dieg'a Lugo, care au fermecatú in cursulu celoru din urma síése luni pe Silvester Zacharias. Eri cetatiénu Martinu Perras a datu fermecatului trei pahare de aghiasma, pentru cá sa isgonéscá pe draculu din pántecede lui. Subsemaatulú nu mai putienu indignatu decâtu intrég'a populatiune, a ordinatu, cá vinovatii sa fia arestati si arsi de vii. — Traiéscá independint'i'a si libertatea“. — In diu'a urmatóre judecatoriulu Murenó a raportatu urmatórele despre actulu esecutárei osánditiloru: „La siepte óre de diminéti'a fermecatórea Dieg'a Lugo si fiulu ei G. Perras, a fostu esecutati, fiindca nu au pututu sa-si implinéscá fagaduiál'a facuta de a lecuí pe Silvester Zacharias, pe care 'lu fermecaseru. Osánditii au fostu pusi in mijloculu rugului, impregiurulu cáruí'a stau 60 barbati inarmati cu cutíte messi-

cane. Imprejmíndu-se apoi acestu locu de pierdiare cu parmacuri, persónele, care deduseru ajutoriu fermecatoriloru, au primitu ordinulu de a aprinde rugulu, lucru, care s'a si facutu. Preste putienu osánditii au cerutu sa-si aduca idoliu loru de casa. Li s'a datu voia, foculu s'a stinsu si acum ei au mai numitu trei complici, care de asemenea au fostu numai decâtu osánditi si au trebuitu sa se urce pe rugu. S'a aprinsu apoi rugulu inca odata si esecutarea s'a seversitu fára nici o intrerumpere. Precum vedeti, dle prefectu, erá vremea sa punemu capetu acestoru ómeni parasiti de totu Dumnediei. — Traiéscá libertatea si independint'i'a“.

„Timpulu“.

* * Bogatu mortu de fóme. De multe ori s'a vorbitu de avari mortu de fóme in mijloculu a sume considerabile de bani, strense cu mare sgárcenie.

Faptulu s'a repetatu la finele luni trecute in Parisu, dupa cum ne spune „l'Événement“.

Diminéti'a, o proprietarésa din strad'a Guisard'a la Parisu, se duse la comisariulu politiei si-lu anunciá ca, de trei dile, nu mai vediupe pe o betrána cersietóre care locuía in cas'a ei. Se duseru indatú cu acésta femeia la domiciliulu indicatu, impinseru usi'a si se vediu diacendu in mijloculu cameerei betrán'a cersietóre. Doctorulu care insotíá pe comisariu declará ca trebúia sa fi muritu mai multu din caus'a miseriei decâtu de betránetie.

Se facura constatárele obicinuite in asemeenea casuri, si inventariulu miculu mobilieru din mansarda: dar' care fu uimirea asistentiloru cându descoperira, intr'unu cuferu acoperitu cu rufe, o gramada de moneda de totu feliulu in suma de aprópe 100,000 franci.

Nenorocite fiintie!

* * Mórtea principelui de Leuchtenberg. — „Times“ publica urmatórele detaiii interesante dela unu oficeru de statu majoru, care se aflá de fatia lángrá nefericítulu principe in momentulu, cându urmá nenorocirea. „Indatú dupa inceperea recognosterei, principele dintr'unu locu asiguratú la spaatele rezervelor ruse observá in societatea mai multoru oficiari miscárele inimicului. Mic'a grupa se aflá afara din distántia' focului inimicu. Nici unu glontiu nu vení dela turci in acésta directiune. Unu oficeru rusu calare se aflá la cáti-va pasi de principe si tineá in mána telescopulu principelui.

„Tenerulu principe cerú perspectiv'a, si cându voí numitulu oficeru sa i-o intindia, audí ca principele esclama unu ah, puindu-si mán'a la frunte. Toti cei mai deaprópe, vedíndu-lu ca se claríná si stá sa cadia de pe calu, 'lu sprijinescu, 'lu iau in bratie si-lu punu josu pe pamentu, cându si aflara ca e dejá espiratu. Principele la mai multe ocazioni se espuse fórte curagiosu, fára cá sa fi fostu vatamatu, si acum fú ranitu de singurulu glontiu, ce retací pe aici in totu decursulu luptei.

* * Curdiu. — Unu corespondentu alu „Daily Telegraphulu“ scrie despre curdi: In caletori'a mea dela Trapezunt spre Erzerum amu intálnitu mai multe cete pe drumu. Erau curdi cari fugeau de rusi. Loculu e desiertu si acum, din caus'a stárii de resbelu, presinta unu aspectu sumbru. Casele si bordeele suntú parasite si distruse. Curdiu caletorescu cá nomadi in cete. Unu calu e incarcatu cu totu avutulu loru: cortu, unelte de ale casei, perine si saci plini si desagi, din care se vedu capetele mici ale copiloru, si de-asupr'a tuturoru acestor'a stau calare femeile. Acestea, au cá si indianii, belciuge de auru in nasu; fati'a loru e pronuntiatu buna, iéru ochii suntú plini de focu. Curdiu, despretiuiti atátu de către crestini, se arata fórte re-

spectuosu către streini si ei saluta dela distántia mare.

Continuarea contribuitorulu de bani

pentru ostasii románi raniti din Romani'a.

(Colect'a XXVI.)

Prin dlu Teodoru Popu protop. din orasiulu Zelau si Selagiu incurse dela urmatorii contribuenti:

DD. Teodoru Popu, prot. 5 fl. Dimitriu Dragosiu preotu, 5 fl. Sandru Ortianu, 5 fl. Demetriu Suciú 5 fl. Ilarianu Covianu 10 fl. Gavriilu Trifu 1 # austr. Ioanu Russu Orosu 4 fl. Mafteiu Strimbu 2 fl. Cassiu Maniu 1 #. Ioanu Maniu 1 fl. argintu. Demetriu Barnutiú 5 fl. Dr. Ioanu Nichit'a 5 fl. Vasiliu Popu 1 #. Dr. Ioanu Nichit'a 5 fl. Gavriilu Lazaru 1 fl. Adele Lemeni n. Popu 2 #. Ioanu Popu 1 #. Andreiu Cribensky advocatu, 1 taleru. Mari'a Giurcu 2 fl. Alessandru Oprisiu 1 fl. Vasiliu Petrusianu 2 fl.

Sum'a: 6 #. austr. 2 taleri si 57 fl. = 89 fl. v. a.

Transportulu sumei din colect'a XXV publicata in nr. 88 alu „Telegr. Rom.“ cu: 2937 lei 55 bani si 2446 fl. si 2 cr. v. a.

Sum'a totala: 2937 lei 55 bani si 2535 fl. 2 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu, 8/20 Novembre 1877.

Iudít'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Vien'a.

Din 9/21 Novembre 1877.

Metalicele 5%	63	25
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	66	60
Imprumut. de statu din 1860	112	90
Actiuni de banca	81	—
Actiuni de creditu	205	30
London	118	70
Oblig. de desdaunare Ungurescu	78	60
„ „ „ Temisioene	77	60
„ „ „ Ardelescu	75	55
„ „ „ Croato-slavone	85	—
Argintu	106	80
Galbiu	5	68
Napoleonu d'auru (poli)	9	52
Valut'a nóua imperiale germána	58	75

Concursu

La statiunea invetiatorésca vacanta din comun'a Zorlentiu-mare, in protop. Lugosiulu cottulu Carasiulu nepresentándu-se recurenti cualificati in intielesulu stat. org. bis. se deschide concursu de nou, cu terminu pána in 27 Novembre nou a. c.

Emolumentele suntú 126 fl. v. a. salariu anualu, 50 meti de cucuruzu in bómbe 100 punti clisa 100 punti sare, 25 punti lumini, 10 stengini lemne din care trebúie a se incaldi si scól'a, 2 jugere livada si cortelu liberu cu gradina.

Recursele timbrate sa se adreseze cátra On. sinodu parochialu gr. or. din Zorlentiu-mare si sa se tramita dlui Georgiu Pesteanu protop. in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlu protop. tractualu. 1—3

Anunciu.

Subscribulu se recomanda pl. t. publicu cá maístru pantofariu cu totu feliulu de lucru bunu, promptu si eftinu, apartienatoriu de meseri'a sea.

Vasiliu Petrutiú,

maístru pantofariu,
in strad'a Poplacei (Quergasse) Nr. 25.